

संस्कृतवार्ता:

दिनांक: - 30/12/2024

सायम् - 06:20

इयम् आकाशवाणी

सम्प्रति वार्ता: श्रूयन्ताम्

मुख्यवार्ता:

- भारतीय-अन्तरिक्ष-अनुसन्धानसङ्घठनम् अद्य रात्रौ श्रीहरिकोटातः उपग्रहद्वयं प्रक्षेपयिष्यति।
- भारतेन अत्युत्तम-लक्ष्यं सम्प्राप्य वैदेशिक-मुद्रा-विनिमय-कोशः सप्तशत-बिलियन-यू.एस.-डॉलर-परिमितः सञ्चातः अनेनैव सह वैश्विकस्तरे भारतस्य स्थानं चतुर्थं सञ्चातम्।
- भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभागेन अद्य श्वश्च जम्मूकश्मीर-हिमाचलप्रदेशयोः शीतप्रकोपः अनुमानितः।
- क्रिकेट-निकषस्यधार्यां भारतीयदलं पराभूय चतुरशीत्यधिकैकशतधावनाङ्कः अष्ट्रेलियादेशेन जयो लब्ध्यः।
- हॉकी-इण्डिया-लीग इत्याख्यायां क्रीडामालायां राऊरकेलायाः बिरसामुण्डा-हॉकी-क्रीडाङ्के अद्य संध्यायां यू.पी. रुद्राज् इति दलस्य साम्मुख्यं वेदान्त-कलिंगा-लांसर्स इति दलेन सह भविष्यति।

भारतीय-अन्तरिक्ष-अनुसन्धानसङ्घठनम्

भारतीय-अन्तरिक्ष-अनुसन्धानसङ्घठनम् अद्य रात्रौ श्रीहरिकोटातः उपग्रहद्वयं प्रक्षेपयिष्यति। यद्धि अन्तरिक्षयानानां डॉकिंग् इति संयोजनं अनडॉकिंग् इति वियोजनं करिष्यति। येन भारतदेशः विश्वस्य चतुर्थः देशः भविष्यति यो हि उपलब्धिम् इमं प्राप्तवान्। इस्तो इत्यस्य (पीएसएलवी) इति वॉरहॉर्स-रॉकेट-पोलर इति उपग्रहप्रक्षेपणयानं उपग्रहद्वयं एसडीएक्स01 एसडीएक्स02 इति षट्सपत्यधिक-चतुश्शतं कि.मी. परिमितायां

वर्तुलाकार-कक्षायां स्थापयिष्यति। स्पेडेक्स इति अभियानं भारतस्य भविष्यत्कालिकानाम् अन्तरिक्ष-अन्वेषण-प्रयासानां कृते आधारशिलात्वेन भविष्यति इति अपेक्षा अस्ति। ‘भारतीयाः चन्द्रमसि’ इति लक्ष्यमधिकृत्य भारतीय-अन्तरिक्ष-स्थानकं चन्द्रमसः अन्तरिक्षयात्रिणः अवरोहणे अपि समर्थाः भविष्यन्ति इत्यपेक्षते। केवलं अमेरिका- रूस-चीनदेशाः एव अन्तरिक्षडॉकिंग इत्यस्यां प्रौद्योगिक्यां निपुणतां प्राप्तवन्तः । अभियानस्यास्य मुख्य-उद्देश्यं अन्तरिक्षयानेषु विद्युत्सक्तिहस्तान्तरणस्य प्रदर्शनमपि वर्तते।

भारतस्य वैश्विकी वृद्धिः

भारतेन अत्युत्तम-लक्ष्यं सम्प्राप्य वैदेशिक-मुद्राविनिमय-कोशः सप्तशत-बिलियन -यू.एस. डॉलर-परिमितः सज्जातः। अनेनैव सह वैश्विकस्तरे भारतस्य स्थानं चतुर्थं सज्जातम्। आहत्य गतदशाब्दे चतुर्दशतः चतुर्विंशतिःकाले प्रत्यक्ष-वैदेशिकविनिवेशः प्रायशः नवोत्तर-सप्तशत बिलियन डॉलरात्मकस्य सज्जातोऽस्ति। अस्मत्वार्ताहरेण प्रोक्तं यत् वैश्विक-प्रतिस्पर्धीति सूचकाङ्के चतुर्दशोत्तर-द्विसहस्रतमे वर्षे भारतस्य स्थानं यत्र एकसप्ततितमम् आसीत् तत्रैव अष्टादशोत्तर-द्विसहस्रतमे वर्षे स्थानमिदं वरीवर्ध्य एकोन-चत्वारिंशत्तमम् अभवत्। इदं हि आधारभूत-संरचनां आपणस्य स्थितिं, नवाचारे वृद्धिभ्व दर्शयति।

निर्मला पूर्वोपवेशनम्

केन्द्रीयवित्तमन्त्री निर्मला सीतारामन् इत्येषा अद्य नवदिल्ल्याम् उद्योग-प्रतिनिधिभिः सह आगामिनः आय-व्यय-सङ्कल्पना-प्रपत्रात् पूर्वं पञ्चमस्य परामर्शपूर्वकस्य उपवेशनस्य अध्यक्षतां कृतवती। एतस्मिन् विहितोपवेशने वित्त-निवेश-सार्वजनिक-परिसम्पत्तिप्रबन्धनानि समेत्य अनेकेषां विभागानां सचिवाः उद्योग-आन्तरिक-व्यापार-संवर्धन-विभागस्य केन्द्रप्रशासनस्य च मुख्यार्थिक-परामर्शदाः च सहभागं कृतवन्तः। आगामिने वित्तवर्षाय केन्द्रीय- आय-व्यय- सङ्कल्पना प्रपत्रं पञ्चविंशत्यधिक-द्विसहस्रतमे वर्षे संसदि प्रस्तोष्यते इति आशास्यते। एतद्वि वित्तमन्त्रिणः निर्मलासीतारामन् इत्येतस्याः नैरन्तर्येण अष्टमम् आयव्ययप्रपत्रं भविष्यति।

राष्ट्रिकैडेटकोर इति शिविरम्

राष्ट्रिय-कैडेट-कोर इत्यस्य पञ्चविंशत्यधिक-द्विसहस्रतमं गणतन्त्र-दिवस-शिविरम् अद्य नवदिल्ल्याः करिअप्पा-परेड-ग्राउण्ड इत्यत्र सर्वधर्मपूजया सह समारब्धम्। एकमासपर्यन्तं प्रचल्यमाने एतस्मिन् शिविरे समेषाम् अष्टाविंशति-राज्यानाम् अष्ट-केन्द्रशासितप्रदेशानाञ्च आहत्य एकषष्ठ्यधिकत्रिशतोत्तर-द्विसहस्र-सङ्ख्यकाः कैडेट इति स्वयंसेविनः प्रशिक्षवः भागं ग्रह्णन्ति। येषु सप्तदशाधिक-नवशत-बालिकाः अपि सोत्साहं भागं स्वीकुर्वन्ति अस्य गणतन्त्रदिवसशिविरस्य मूलोद्देश्यं सहभागिषु कैडेट इत्येतेषु प्रशिक्षार्थिषु देशभक्तेः अनुशासनस्य नेतृत्वगुणस्य च गहनतया प्रवर्तनमिति वर्तते। अयं वार्षिक-कार्यक्रमः कैडेट-इत्येतेषां प्रशिक्षणार्थं सांस्कृतिक-क्रियाकलापेषु समाजसेवा-उपक्रमेषु च भागं ग्रहीतुं बहुमूल्ययुतान् अवसरान् प्रदातुं मञ्चत्वेनापि कार्यं करोति येन हि ऐक्यस्य गौरवस्य च पोषणं भवति।

अमितशाहः -गुजरातयात्रा

केन्द्रीयगृहमन्त्री अमितशाहः अद्य गुजरातराज्यस्य द्विदिवसीय-यात्रारतोऽस्ति। अद्य श्रीशाहः गुजरातस्य वलसाड-जनपदस्य श्रीधरमपुरतीर्थे श्रीमद्राज-चन्द्रमिशन-इत्यस्य वार्षिकोत्सवस्य समापनसमारोहावधौ महामस्तकाभिषेकसमारोहे भागं गृहीतवान्। एतस्मिन् समारोहे गुजरातस्य वित्तोर्जा-मन्त्री कनुभाईदेसाई गृहराज्यमन्त्री हर्षसंघवी च सम्मिलतौ अभवताम्।

जयशङ्कर – कतरदेशः

विदेशमन्त्री डॉ. एस. जयशङ्करः अद्यारभ्य कतरदेशस्य त्रिदिवसीय- आधिकारिकयात्रायां भविष्यति। यात्रावधौ असौ कतरदेशस्य प्रधानमन्त्रिणा विदेशमन्त्रिणा च शेख-मोहम्मदबिन-अब्दुलरहमान-बिन-जसीम-अलथानी इत्यनेन सह मिलिष्यति। विदेशमन्त्रालयेन विज्ञप्तौ उक्तं यत् अनया यात्रया द्वयोः देशयोः द्विपक्षीयसम्बन्धेषु विविधविषयेषु च समीक्षा सुनिश्चितास्ति। यत्र राजनीति-व्यापार-निवेश-ऊर्जा-सुरक्षा-संस्कृतिभिः सह क्षेत्रीयाः अन्ताराष्ट्रियाः च विविधाः पक्षाः सन्निहिताः सन्ति।

ऋतुविज्ञानम्

भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभागेन अद्य श्वश्च जम्मूकश्मीर-हिमाचलप्रदेशयोः शीतप्रकोपः अनुमानितः। आकाशवाण्या सह विशिष्टे संवादे ऋतुविज्ञानविभागस्य वरिष्ठः वैज्ञानिकः डॉ. सोमा-सेनरायं सूचितवती यत् अद्य पश्चिमोत्तरे भारते कुञ्जटिका सम्भाविता अपरत्र तटीयतमिलनाडौ तीव्रवृष्टिः अनुमानितास्ति। अत्रावधौ उत्तरप्रदेशे आगामिषु पञ्चसु दिवसेषु न्यूनतम-तापमाने षड्हिग्रीमितं यावत् न्यूनता आगन्तुं शक्यते। तत्रैव, पञ्चाब-हरियाणा-चण्डीगढ-दिल्ली-राजस्थान-राज्येषु आगामिनं दिनत्रयं यावत् न्यूनतम-तापमाने चत्वारिंडिग्री-सेल्सियस-मितं यावत् अपचितिः भवितुं शक्यते इति सम्भाव्यतो।

क्रिकेट-क्रीडा

क्रिकेट-निकषस्पर्धायां भारतीयदलं पराभूय चतुरशीत्यधिकैकशतधावनाङ्कैः ऑस्ट्रेलिया-देशेन जयो लब्धः। चतुर्थेयं बॉर्डर-गावस्कर-ट्रॉफी इत्याख्या निकषस्पर्धा ऑस्ट्रेलियायाः मेलबर्न-नगरे क्रीड्यमानासीत् यत्र भारतीयदलं पञ्चपञ्चाशदुत्तरैकशतधावनाङ्कान् एव समर्जितवत्। अद्य अन्तिमे पञ्चमे च दिवसे भारतीयदलेन जयार्थं चत्वारिंशदधिक-त्रिशतधावनाङ्काः योजनीयाः आसन्। यशस्वीजायसवालः सर्वाधिकतया चतुरशीतिः धावनाङ्कान् अयोजयत्। ऑस्ट्रेलियापक्षतश्च पेट्-कमिंसः स्कॉट्-बॉलेन्डश्च त्रि-त्रि इति क्रमेण षड्क्रीडकान् पातितवन्तौ। अग्रिमा अन्तिमा च निकषस्पर्धा सिडनीनगरे क्रीडिष्यते।

हॉकी-क्रीडा

हॉकी-इण्डिया-लीग इत्याख्यायां क्रीडामालायां राऊरकेलायाः विरसामुण्डा-हॉकी-क्रीडाङ्के अद्य संध्यायां यू.पी. रुद्राज् इति दलस्य साम्मुख्यं वेदान्त-कलिंगा-लांसर्स इति दलेन सह भविष्यति। क्रीडारम्भः अस्मात् कश्चित्कालानन्तरं सपाद-अष्टवादने भविष्यति। गतरात्रौ सूरमा-हॉकी-क्लबाख्येन दलेन तमिलानाडु-ड्रेगन्स इति दलं पराजितम्। ह्यः दिवसारम्भे च श्राची-रथ-बेंगॉल-टाइगर्स इतिदलेन हैदराबादतूफान इति दलं पराजितम्।

॥इति वार्ता:॥